

DECIZIE

28 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței
Judecători

Valeriu Doagă
Sveatoslav Moldovan, Iuliana Oprea

judecând recursul declarat de Ștefan Timofti reprezentat de avocatul Alexandru Chisnencu, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Gulco Victor împotriva lui Ștefan Timofti privind încasarea sumei, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2016, prin care a fost restituită cererea de apel ca depusă tardiv,

CONSTATĂ:

La 09.02.2016, Gulco Victor a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ștefan Timofti privind încasarea sumei 35 000 lei, a dobândii de întârziere în mărime de 11084 lei și a taxei de stat.

Prin hotărârea Judecătoriei Criuleni din 31 mai 2016, acțiunea înaintată de Gulco Victor a fost admisă.

La 07.09.2016 (conform plicului), avocatul Alexandru Chisnencu în interesele lui Ștefan Timofti a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, totodată a solicitat repunerea în termen a apelului.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2016 s-a respins cererea de repunere în termen, s-a restituit cererea de apel ca fiind depusă tardiv și s-a remis în adresa avocatului Alexandru Chisnencu care a acționat în interesele lui Ștefan Timofti cererea de apel cu toate documentele anexate.

Pentru a hotărâ astfel, instanța de apel a indicat prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, menționând că apelantul fără motive întemeiate, a declarat apel cu depășirea termenului legal de 30 de zile, iar careva temeieri legale de repunere în termen a apelului nu au fost constatate.

La 08 noiembrie 2016, Ștefan Timofti reprezentat de avocatul Alexandru Chisnencu a înaintat cerere de recurs, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii instanței de apel din 04 noiembrie 2016 cu restituirea cauzei spre rejudecare în ordine de apel.

La 25 noiembrie 2016, Gulco Victor a prezentat referință prin care solicită respingerea recursului declarat de Ștefan Timofti reprezentat de avocatul Alexandru Chisnencu ca fiind neîntemeiat.

În motivarea cererii de recurs recurentul a invocat ilegalitatea încheierii recurate menționând că cu hotărârea primei instanțe a luat cunoștință la 19.08.2016, nu a fost citat și nici nu a participat la ședința de judecată în prima instanță, cu atât mai mult la pronunțarea hotărârii, nu a avut posibilitatea reală de a-și expune

poziția vis-a-vis de acțiunea înaintată și de a-și exercita drepturile procedurale, inclusiv de a prezenta probe, astfel i s-a îngădit accesul la justiție și dreptul la un proces echitabil.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră recursul neîntemeiat și pasibil de a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să-l respingă și să mențină încheierea.

Încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor cauzei – motiv pentru care de către Colegiu este considerată legală și întemeiată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră că încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului, pornind de la următoarele.

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Pornind de la prevederile normei de drept menționate, Colegiul conchide că instanța de apel corect a restituit cererea de apel apelantului Ștefan Timofti reprezentat de avocatul Alexandru Chisnencu, or, acesta nu a depus cererea de apel în termenul legal de atac, iar motivele de repunere în termen sunt neîntemeiate.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) și (3) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Potrivit art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Analizând circumstanțele speței prin prisma normelor de drept evocate, Colegiul conchide că recurentul nu a demonstrat prin înscrieri probatoare imposibilitatea depunerii cererii de apel în termen. Or, invocarea de către recurent că a luat cunoștință cu hotărârea primei instanțe emisă la 31.05.2016 abia la 19.08.2016, fiind informat de către executorul judecătoresc Alexandru Focșa, care i-a înmănată încheierea privind intentarea procedurii de executare nr. 082-546/16 din 01.07.2016 și copia titlului executoriu nr. 2-284/16 din 31.05.2016, și de atunci începe să curgă termenul de 30 zile, Colegiul o apreciază critic.

În acest sens, Colegiul reține că instanța de apel corect a apreciat începutul curgerii termenului de atac cu apel din ziua pronunțării dispozitivului, așa cum prevede art. 362 alin. (1) CPC.

Mai mult ca atât, necomunicarea hotărârii motivate nu întrerupe curgerea acestui termen, contrar afirmației recurentului.

Astfel, pornind de la prevederile normelor de drept evocate supra, Colegiul conchide că începerea curgerii termenului de declarare a apelului nu este legat de

momentul aducerii la cunoștință a hotărârii redactate integral, ci exclusiv acesta începe să curgă de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

După cum atestă actele cauzei, hotărârea Judecătorei Criuleni a fost emisă la 31 mai 2016.

Potrivit art. 111 alin. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Pornind de la prevederile normei de drept menționate, Colegiul constată că începutul termenului de atac de 30 zile a fost data de 01 iunie 2016, iar ultima zi a acestui termen a fost data de 30 iunie 2016.

Din materialele cauzei reiese că recurentul nu a fost prezent în ședința instanței de fond din 31 mai 2016, deși a fost citat și prin intermediul Monitorului Oficial din 22.04.2016 (f.d. 28). Mai mult decât atât Colegiul reține că la 04.07.2016 Ștefan Timofti a făcut cunoștință cu materialele cauzei și cu dispozitivul hotărârii din 31.05.2016 fapt confirmat prin cererea și declarația anexată la materialele cauzei (f.d.34-36), iar apelul a fost înregistrat la 07.09.2016 (conform plicului) (f.d. 37).

Instanța de recurs reține că, instanța de apel corect a stabilit că apelantul nu poate face uz nici de repunerea în termenul de prescripție stabilit de legislația în vigoare, or potrivit art. 116 alin.(4) Cod de Procedură Civilă în redacția Legii nr.244-XVI din 21.07.2006, în vigoare din 17.11.2006, la împlinirea termenului de 30 zile, calculat din ziua în care persoana a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură, nu mai poate fi înaintată cererea de repunere în termen a actului procedural.

Potrivit dispoziției art.279 alin. (2) CPC repunerea în termen a acțiunii nu poate fi dispusă decât dacă partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea unui termen de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de prescripție.

Conform art.56 alin.(3) CPC participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Potrivit art.61 alin.(1) CPC părțile sunt obligate să se folosească cu bună - credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Totodată, Colegiul conchide că instanța de apel întemeiat a respins cererea de repunere în termen, deoarece Ștefan Timofti nu a prezenta instanței probele convingătoare ce dovedesc imposibilitatea înaintării în termen a apelului.

La caz, Colegiul notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămînerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice. În hotărîrea CEDO pronunțată în cauza *Ponomaryov vs Ucraina* (3 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărîri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou

descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrînge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea a admis că revine în primul rînd instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termen de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărîrii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, indică Curtea, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință. În toate cazurile, instanțele interne ar trebui să verifice dacă motivele de repunere în termen ar putea justifica o ingerință în principiul autorității de lucru judecat.

Reglementări similare au fost statuate de către Înalta Curte și în cauzele *Ceachir vs Moldova*, *Popov vs Moldova* și *Melnic vs Moldova*, în care s-a menționat că prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către parați a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

În acest context, argumentele invocate de Ștefan Timofti reprezentat de avocatul Alexandru Chisnencu nu se încadrează în temeiurile de casare a încheierii recurate.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată netemeinicia motivelor invocate de către recurentă în cererea de recurs.

Ținînd cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se respinge recursul declarat de Ștefan Timofti reprezentat de avocatul Alexandru Chisnencu.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2016, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Gulco Victor împotriva lui Ștefan Timofti privind încasarea sumei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Valeriu Doagă

Judecători

Sveatoslav Moldovan

Iuliana Oprea